

Koncept ljudske bezbednosti podrazumeva „*sposobnost ljudi da prave svoje izbore bezbedno i slobodno – i da prema tome mogu biti sigurni da njihove mogućnosti da slobodno i sigurno prave svoje izbore neće totalno nestati sledećeg dana*”.

Dve slobode koje su identifikovane kao integralni deo koncepta ljudske bezbednosti su „*sloboda od straha*” i „*sloboda od uskraćenosti*”.

Koncept ljudske bezbednosti skreće pažnju sa bezbednosti države na bezbednost pojedinca u zajednici. Kritikuje previše usko shvatanje bezbednosti koje ne ostavlja vremena i resursa institucijama da se bave pitanjima koji zaista brinu pojedice i pojedinke poput: *Da li će imati čime da prehrane porodicu? Da li će izgubiti posao? Da li će biti žrtva rodno zasnovanog nasilja? Da li će biti žrtva opresije države?*

U kontekstu Republike Srbije i OVOG ISTRAŽIVANJA - *Da li će biti ubijeni zbog svog seksualnog opredeljenja? Da li će biti otpušteni sa posla zbog svog seksualnog opredeljenja? Da li će biti bezbedni u svojoj zajednici ukoliko otkriju svoje seksualno opredeljenje? Da li će ih državni organi podjednako štiti ukoliko otkriju svoje seksualno opredeljenje?*

U delu istraživanja koji se odnosio na **Političku i institucionalnu bezbednost LGBT - koja je ujedno i najvažnija dimenzija ljudske bezbednosti s obzirom da predstavlja osnov za život u zajednici, poštovanje ljudska prava i celokupno funkcionisanje institucija u korist svih građana i građanki.**

U okviru ove dimenzije postavljale smo pitanja u vezi: zakona i strategija koji se tiču zaštite i prava LGBT osoba, njihove primene, specifičnih bezbednosnih problema sa kojima se LGBT osobe sreću u lokalnoj zajednici, stepena poverenja LGBT osoba u političke i državne institucije, učesnici fokus grupa su izneli stavove da se:

- institucije bave bezbednošću LGBT osoba samo u slučaju sprečavanja direktnog nasilja, ili slučajeva direktnog nasilja,
- institucije najčešće ne štite prava LGBT osoba,
- institucije ne bave bezbednošću LGBT osoba cele godine,
- pitanja bezbednosti LGBT osoba su veoma centralizovana (fokusirajući se samo na Beograd).

Učesnici su ukazali veliko nepoverenje u institucije kada se radi o zaštiti njihove bezbednosti i unapređenju ljudskih prava. S druge strane, ispitanici su istakli su uticaj i značaj OCD u zastupanju, osnaživanju, edukaciji i informisanju o problemima LGBT osoba i potrebu da LGBT organizacije budu otvorenije kao i da njihove aktivnosti budu vidljivije u toku cele godine.

Istraživanjem dokumenata koji se bave bezbednošću (nacionalne i 2 lokalne) ustanovili smo da su procesi izrade strategija bezbednosti u Republici Srbiji vrlo često zatvoreni i netransparentni i veoma često neinkluzivni (kada se radi o uljučivanju organizacija civilnog društva). Ovde je jako važno da napomenem da je izrada strategija bezbednosti finansirana uglavnom iz stranih donacija.

U slučajevima kada procesi kreiranja bezbednosnih dokumenata na lokalnom nivou ispunjavaju demokratske kriterijume participativnosti, transparentnosti i inkluzivnosti, LGBT organizacije su veoma retko konsultovane. Neuključivanje predstavnika/ca svih grupa koji žive na teritoriji opštine grada (u ovom slučaju LGBT zajednice) znači da:

1. interesi i bezbednosne pretnje i rizici po bezbednost grupa koje nisu predstavljene u telima neće biti izražena u strategijama,
2. mere koje predlaže strategija neće biti usmerene na rešavanje problema koji utiču ugrožavaju bezbednost ovih grupa građana/ki,
3. projekti i sredstva koje strategije planiraju neće odnositi na rešavanje uzroka nebezbednosti ovih nepredstavljenih grupa.

Što upravo ukazuje na ono što su nam rekli učesnici fokus grupa i ispitanici u anketnom istraživanju: DA SE INSTITUCIJE NE BAVE BEZBEDNOŠĆU LGBT OSOBA CELE GODINE:

Analizom strategija bezbednosti (nacionalnih i 2 lokalne) ustanovili smo da:

1. Zajednica LGBT osoba nije prepoznata i ne navodi se kao jedna od marginalizovanih (ranjivih) grupa u strategijama bezbednosti.
2. Zajednica LGBT osoba nije predstavljena u telima koja planiraju i kreiraju strategije bezbednosti.
3. Projekti i sredstva namenjena za projekte koje predviđaju strategije bezbednosti ne bave se otklanjanjem rizika i pretnji i unapređivanjem bezbednosti LGBT osoba.

Obaveza je institucija da preventivno deluju kako bi se oklonili i predupredili bezbednosni rizici i pretnje koji ugrožavaju bezbednost svih građana/ki podjednako. Krovni dokument koji planira politiku bezbednosti cele države, Strategija nacionalne bezbednosti (2009)¹ „poseban značaj posvećuje stvaranju uslova za unapređenje ljudske bezbednosti, koja naglašava zaštitu ekonomske, ekološke, zdravstvene, političke i svake druge bezbednosti pojedinca i zajednice“.

U skladu sa tim, podrazumeva se da država ima institucionalnu odgovornost da razvija programe i usluge koji odgovaraju potrebama svih građana/ki u jednom gradu/lokalnoj zajednici.

Na osnovu rezultata istraživanja i onoga što su učesnici fokus grupa i ispitanici istakli kao nastavak ovog istraživanja Kvirija će početi sa lobiranjem da se faktori ugrožavanja bezbednosti LGBT osoba na lokalnu uključuje u lokalne strategije tj. da se počnu baviti onime što ugrožava ljudsku bezbednost LGBT osoba cele godine.

U okviru toga glavni ciljevi će nam biti:

1. Strategije bezbednosti prepoznaju LGBT zajednicu i bezbednosne probleme i potrebe LGBT zajednice,
2. strategije bezbednosti predlažu mere za rešavanje bezbednosnih problema LGBT zajednice,
3. projekti za unapređenje bezbednosti LGBT zajednice budu među projektima koji se razvijaju na osnovu lokalnih strategija bezbednosti grada/opština.

¹ Vlada Republike Srbije, *Strategija nacionalne bezbednosti Republike Srbije*, Beograd, oktobar 2009, strana 9-10